

Vadon

Versrészletek egy készülő regényből: a múlt századi, Somogy vármegyei betyárság hattyúdala. A fiumei—budai vasútvonal építésével egy időben likvidáltak ezeket a bandákat, melyek a Dráva és a Balaton közti térben barantáztak, utolsó mohikánjaiként egy halálraitélt életformának: a szabad pásztorságból kiszakadt és a kiegyezett világban békés helyét már nem lelő zendülésnek. Élnek még ma is az öröklük szóló nóták, ezek a sorok is abból a régi kedélyből merítenek, amelyet az ő hetyke, halálhoz közeli tombolásuk és jókedvük hagyott hátra egy új világnak, egy más életnek, melynek már nincsenek se vadonjai, se pusztái, csak keretei és ezeken belül: teljesítményei.

1.

*Fák sorában,
vizek sodrában,
farkasok sorsában,
nádasok, sások rácsában,
de élni a halálban,
úgy, ahogy talány az élet:
szabadon, bitangon, mosolyban-bátran!*

2.

*Aki erre-arra vágyik,
abból nem lesz soha másik,
de aki élni magát meri szépen
s tetszik neki, hogy ő ilyen éppen
és nem másmilyen egy jobbéletben,
abból annyi megmarad talán,
amennyi egy nótaszó, ha szól, egy szótlán pusztán.*

3.

*Nádas volt a megállás,
szálerdőben az elalvás,
golyóra kellett az ébredés,
de a kimúlásig, méhésző uraság,
vad lesz még sok hely, sok év!*

4.

*Te híres Gelencsér Jóska,
nem jössz többé a malomba,
titokban velem mégis találkozni,
harangoz már hurokról a tested,
fehér liszt lett vihar inged,
itt hagyta énnékem belőle a selymet,
meg foglak siratni.
Siratni. Élőnek álmodni, álommal szeretni.*

5.

*Kinek korzó a tölgyerdő,
kinek a Dráva sodra fürdő,
annak perce mindig kettő:
a jötte az egyik, búcsúja a következő.*

6.

*A hó volt a jobb
mint a zápor
vagy a kettőnél is jobb a köd,
a sár, a por, a nyár, a dér, a jég-e
és hogy magamnak közben ki voltam én:
nem fogja tudni mától
az se, ki a bitóra köt!*

7.

*Hej Verkóczi, megsíratlak,
valahányszor búcsúztatlak,
ottan vagy te, itt vagyok én,
de a szívünk helyet cserél.*

PAOLO SANTARCANGELI

Lent és fent

I.

*A hazugság hápogó szégyene letör.
Egérutat nyer a nyilvános borzalom.
Érzem már: tudatom széthasad.
Lássátok, feleim nemlevő nyája:
Szégyen rondabugyra buzog a földön.
Mocskát okádva fröcsköli széjjel.
Zöld villám cikázik fekete égen.*

*M o n d v á n h o g y n i n c s k i ú t.
Kiszáradt a fűzfa Babilon vizein.
Jobb híján akasztom 'lantom' a nyakamba.
De hová akasszam nyakam és bánatom?
Száz nyílvezzőt remegtet testem,
Százszor nyilazott Sebestyén-testem.
Száz gonosz pocsolya akasztja léptem.
Bolondgombát evett százszor az ember.*

M o n d v á n h o g y n i n c s k i ú t.